

for rådets virksomhed, at dets medlemmer gennem arbejdet med de konkrete ansøgninger får et omfattende kendskab til forskningsvirksomheden inden for rådets område. Endvidere har den nævnte organisationsform med råds- og fondsfunktion samlet i ét organ vist sig at fungere hensigtsmæssigt i de øvrige skandinaviske lande.

Man har derfor, uanset at den nævnte adskillelse har vist sig hensigtsmæssig inden for det teknisk-videnskabelige område, ikke ment at burde foretage en tilsvarende deling af opgaverne mellem råd og fonde inden for de mere grundvidenskabeligt betonedede forskningsområder. Dette udelukker selvsagt ikke, at der af de enkelte råd kan nedsættes særligt sagkyndige udvalg o. lign. med henblik på gennemgang af ansøgninger.

Det af FFU fremsatte forslag til oprettelse af forskningsråd har været til udtalelse hos de berørte universiteter, læreanstalter og fonde m. v. Fra alle sider har man stort set udtrykt tilslutning til princippet om indførelse af forskningsråd til afløsning af kommissionerne under Statens almindelige Videnskabsfond.

5. Økonomiske konsekvenser.

Det er forbundet med store vanskeligheder at bedømme, hvor store bevillinger der bør stilles til rådighed for forskningsrådene i de første år efter deres oprettelse. For den del af bevillingerne, der skal reserveres til såkaldte fondsfunktioner, kan man tage sit udgangspunkt i de beregninger, Statens almindelige Videnskabsfond har udført med henblik på forbruget i finansårene 1968-69 og 1969-70. Hertil må lægges de forventede udgifter, der er et resultat af overførselen til forskningsrådene af de fondsopgaver, der hidtil har været varetaget af Statens teknisk-videnskabelige Fonds kommissioner for de tekniske hjælpe- og grænsevidenskaber, for jordbrugets industrier og for erhvervsøkonomien. For forskningsrådenes øvrige opgaver savner man et grundlag for omkostningsvurderingen, men der vil uden tvivl netop inden for dette område blive behov for voksende bevillinger. Inden for flere naturvidenskabelige områder er udgifterne i forbindelse med nødvendige apparaturanskaffelser ofte meget betydelige. Det vil være naturligt enten at kanalisere bevillingerne til sådanne anskaffelser gennem forskningsrådene, eller på anden måde at give forskningsrådene indseende med bevillingernes anvendelse, da der herved kan skabes mulighed for flere institutters samarbejde om anvendelsen af kostbart apparatur samt for dets rationelle udnyttelse. Antagelig vil der som følge af forskningsrådenes øgede muligheder for ydelse af

bevillinger af den pågældende karakter indtræde en vis reduktion i statsudgifterne i forbindelse med ekstraordinære finanslovbevillinger til offentlige forskningsinstitutioner m. v.

Det er tanken at oprette et fælles sekretariat for centraludvalget og forskningsrådene. Sekretariatsopgaverne bliver meget omfattende, og betydningen af et rimeligt udbygget sekretariat med en kvalificeret ledelse kan vanskeligt overvurderes. Selv om det enkelte forskningsråds virksomhed er meget varieret, vil det administrative arbejde dog være ret ensartet fra forskningsråd til forskningsråd, og det må derfor betragtes som en rationel løsning at etablere en fælles administration, der også kan betjene centraludvalget og bidrage til den fornødne koordination af rådenes arbejde.

FFU har indstillet, at der for finansårene 1968-69, 1969-70 og 1970-71 stilles en samlet bevilling til rådighed på henholdsvis ca. 26 mill. kr., ca. 41 mill. kr. og ca. 61 mill. kr., fordelt på følgende måde:

	Finansåret		
	1968-69 mill. kr.	1969-70 mill. kr.	1970-71 mill. kr.
Til fondsopgaver	22	27	30
Til opgaver i øvrigt	3	13	30
Sekretariat og honorarer	1,1	1,2	1,5
Rådighedsbeløb i alt	26,1	41,2	61,5

De 26 mill. kr., der foreslås stillet til rådighed i finansåret 1968-69, modsvares af besparelser på 13 mill. kr. og ca. 1 mill. kr. hidrørende fra de bevillinger, der ved undervisningsministeriets forslag til finanslov for nævnte finansår er stillet til rådighed for henholdsvis Statens almindelige Videnskabsfond og de under Statens teknisk-videnskabelige Fond hørende tre kommissioner, der ophæves ved nærværende lovforslag, jfr. bemærkningerne til forslaget § 1.

Statens almindelige Videnskabsfond har siden oprettelsen i 1952 foretaget uddeling af hovedparten af de til rådighed værende midler pr. 1. april. Det har derfor været praksis at indkalde ansøgninger pr. 31. december samt at foretage en bedømmelse af materialet i månederne februar og marts. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt, at hoveduddelingen for finansåret 1968-69 af bevillinger i henhold til ansøgninger, indkaldt pr. 31. december 1967, også i finansåret 1968-69 foretages af fondets kommissioner og bestyrelse.

Under hensyn hertil samt til det ønskelige i — i det hele — at give Statens almindelige Videnskabsfond en rimelig afviklingsperiode, har regeringen fundet det rigtigst først at lade loven træde i kraft den 1. oktober 1968.